

● Životní jubileum doc. PharmDr. Miloslavy Rabiškové, CSc.

Paní doc. PharmDr. Miloslava Rabišková, CSc., rozená Říhová, se narodila 30. ledna 1951 v Praze. Po maturitě v roce 1969 začala studovat na Farmaceutické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě a studia ukončila s červeným diplomem v roce 1974. Na stejné fakultě získala po rigorózním řízení titul PharmDr. v roce 1982 a po aspirantuře pod vedením prof. RNDr. PhMr. Milana Chalabaly, DrSc. hodnost

kandidáta farmaceutických věd v roce 1985 (téma dizertační práce: Léková forma mikrodražé s řízeným uvolňováním léčiva).

Její odborná praxe je velmi široká a zahrnuje značnou část farmacie. Několik roků pracovala v Lékárenské službě, také ve funkci vedoucího lékárníka (specializace v oboru lékárenství 1. stupně –

1984 a II. stupně – 1987). Zkušenosti s formulací a výrobou léků získala jednak v letech 1975–1979 ve funkci samostatného technologa Oddělení technického rozvoje n.p. Léčiva Praha a jednak v následujících pěti letech (1979–1984) ve funkci vědeckého pracovníka Oddělení lékových forem Výzkumného ústavu pro farmacii a biochemii v Praze. V této době současně vykonávala distanční formu vědecké přípravy na Farmaceutické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě, kterou úspěšně ukončila v roce 1985. Pedagogické zkušenosti získala jako odborná asistentka Institutu postgraduálního vzdělávání lékařů a farmaceutů v Praze v letech 1989–1992. Velkým přínosem byl pro ni roční studijní pobyt na Farmaceutické fakultě University of Illinois v Chicagu v USA, kde pracovala ve výzkumné skupině prof. Diane Burgess na mikročásticových lékových systémech. Výsledkem byly společné publikace často citované zahraničními autory. Po svém návratu přijala nabídku prvního děkana obnovené Farmaceutické fakulty v Brně, na tehdejší Vysoké škole veterinární, prof. RNDr. Vladimíra Smečky, CSc. na vybudování pracoviště zabývající se farmaceutickou technologií. Od zřízení Ústavu technologie léků na této fakultě v roce 1992 zde pracuje nejprve jako odborná asistentka a od počátku roku 1993 po úspěšném výběrovém řízení jako přednostka ústavu. Tuto funkci vykonává dodnes. Počátky nové fakulty byly obtížné: Bylo třeba vybudovat laboratoře a následně je i zařídit, to vše za probíhajícího výukového procesu. Na Ústavu technologie léků se tento úkol podařil zejména díky úspěšné grantové činnosti: doc. Rabišková byla hlavní řešitelkou 12 grantových projektů v celkové hodnotě přibližně 11 milionů Kč. Většina z těchto finančních prostředků byla použita na vybavení výukových a výzkum-

ných laboratoří špičkovými technologickými a z části i analytickými přístroji. V roce 1994 byla po habilitačním řízení (habilitační práce: Perorální léčivé přípravky s řízeným uvolňováním léčiva) jmenována docentkou Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně. Kolektiv Ústavu technologie léků získal v roce 1995 akreditaci doktorského studijního programu v oboru farmaceutická technologie – galenická farmacie a mohl zahájit vědecko-výzkumnou činnost. Po zařazení laboratoří Ústavu technologie léků navázala doc. Rabišková na své zkušenosti s výzkumem pevných perorálních lékových forem na bázi matric a částic pro řízené uvolňování léčiva. Své odborné znalosti využívá nejen k návrhu nových léků (spolupráce s podnikem Zentiva od roku 1996), ale také k výzkumu nových technologií, kterými jsou např. peletizace v Rotoprocessoru, termoplastická granulace v přípravě hydrofilních lipofilních matricových tablet nebo optimalizace moderních technologií pro přípravky s transportem léčiva do kolonu (extruze-sferonizace). Od akreditace oboru byla doc. Rabišková školitelkou 38 diplomových prací, konzultantkou 24 rigorózních prací a školitelkou 12 úspěšně ukončených disertačních prací. Jí vedení absolventi DSP působí na významných pozicích farmaceutického průmyslu doma a v zahraničí (Velká Británie, Irsko) i jako pedagogové v Ústavu technologie léků FaF VFU.

Své výzkumné aktivity prezentovala doc. Rabišková v 75 vědeckých článcích, formou 110 posterů a 55 přednášek na domácích a mezinárodních konferencích. Součástí její činnosti je i 16 vyžádaných přednášek prezentovaných převážně v zahraničí (Slovensko, Německo, Maďarsko, Polsko, Slovinsko, Francie, Itálie). Její výzkumné a publikační aktivity byly oceněny zvolením do redakčních rad nebo poradních sborů farmaceutických odborných časopisů (Česká a slovenská farmacie, Remedia, Praktické lékárenství, European Industrial Pharmacist). Je autorkou kapitoly Extrusion Technology v zahraniční monografii Microencapsulation of Food Ingredients vydané Leatherhead Publishing, Surrey, England v roce 2001.

V letech 1993–2008 byla na FaF v Brně garantkou přednášek i praktických cvičení povinného předmětu Teorie lékových forem a od roku 1994 je garantkou povinného předmětu Lékové formy a biofarmacie. Od roku 2002 je garantkou povinné volitelného předmětu Lékové formy vyšších generací a od roku 2006 předmětu Průmyslová farmacie. Doc. Rabišková vytvořila na brněnské Farmaceutické fakultě koncepci profilového farmaceutického oboru farmaceutická technologie – galenická farmacie v pregraduálním i doktorském studijním programu farmacie; její praxe vysokoškolského pedagoga trvá déle než 18 let. Od roku 1996, kdy ukončili studium farmacie první absolventi, je členkou komise pro Státní závěrečnou zkoušku a od roku 2010 její předsedkyní.

Je spoluautorkou a koeditorkou tří monografií Technologie léků (1997, 2001, 2006), které slouží zčásti jako výukový materiál pro studenty pre- i postgraduálního studia. Je hlavní autorkou čtyř skript pro praktická cvičení z předmětu Lékové formy a biofarmacie (2005, 2009).

V letech 1994–1999 vykonávala doc. Rabišková funk-

ci jediné proděkanky Farmaceutické fakulty VFU Brno a aktivně se podílela na práci Rady vysokých škol (Komise pro síť a strukturu RVŠ 1994–1996, Ekonomická komise RVŠ 1996–1999). V roce 1994 byla zvolena do funkce předsedkyně Sekce technologie léků České farmaceutické společnosti a stala se členkou jejího výboru. Od roku 1994 je organizátorkou a garantkou každoročně pořádaných pracovních dní sekce. Je členkou vědeckých rad Farmaceutické fakulty VFU a Veterinární a farmaceutické univerzity. Pracuje v oborových radách spojených s farmaceutickými nebo speciálními technologiemi jako členka (OR pro farmaceutickou technologii na FaF UK v Hradci Králové, OR pro galenickou farmacii na FaF Univerzity Komenského v Bratislavě, OR pro speciální technologie na Fakultě technologické, Univerzita T. Bati ve Zlíně) nebo předsedkyně (OR pro farmaceutickou technologii – galenickou farmacii na FaF VFU Brno).

Výzkumná činnost ústavu aktivně prezentovaná na světových kongresech vyústila k pozvání doc. Rabiškové do mezinárodního grantu Evropského programu Galenos – Euro Ph.D. v roce 2001, kterého se účastnilo 20 předních evropských farmaceutických pracovišť. Cílem projektu bylo zvýšení kvality a úrovně studentů DSP formou mezinárodních vědeckých stáží a prezentací výsledků výzkumu na pravidelných konferencích. Přínosem pro Ústav technologie léků byla programem sponzorovaná roční stáž dr. Kateřiny Krejčové na Trinity College v Dublinu v Irsku v roce 2006. Doc. Rabišková začala být zvana jako hostující odbornice na zahraniční pobyty s přednáškovým i výzkumným zaměřením (1992–2010: Turecko, Nizozemí, Německo a opakovaně Francie), k aktivní účasti na mezinárodních konferencích (2001, 2008), jako členka

Výboru European Industrial Pharmacists Group (2005–2010) i do mezinárodních komisí k evaluaci farmaceutických studijních programů (2008, Litva). Za posledních 10 let se mezinárodní spolupráce rozvinula především s Francií – Farmaceutickou fakultou Univerzity Henri Poincaré v Nancy a fakultou Univerzity Franche Comté v Besanconu. Výsledkem jsou společné vědecké publikace v renomovaných mezinárodních časopisech.

Doma působí doc. Rabišková v Akreditační komisi pro evaluaci Veterinární a farmaceutické univerzity Brno a Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, je členkou zkušební komise pro aprobační zkoušky lékařů, zubních lékařů a farmaceutů Ministerstva zdravotnictví ČR, členkou zkušební komise pro atestační zkoušky v oboru Farmaceutická technologie MZ ČR, místopředsedkyní Oborové komise pro farmakologii a farmacii IGA MZ ČR. Za svou činnost byla vyznamenána četnými uznáními i medailemi: 2001 medailí Farmaceutické fakulty VFU Brno a v roce 2009 medailí Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy. V roce 2010 úspěšně absolvovala inaugurační řízení na Univerzitě Komenského v Bratislavě a v brzké době se očekává její jmenování profesorkou pro obor farmaceutická technologie – galenická farmacie.

Při příležitosti tohoto významného životního jubilea se redakce našeho časopisu připojuje i k dalším gratulantům s oceněním jejích výsledků v oblastech pedagogické i vědecké práce, kterými šíří dobrou pověst naší farmacie doma i v zahraničí. Přejeme naší jubilantce pevné zdraví, pohodu v osobním i profesionálním životě a mnoho elánu do další vědecké a pedagogické činnosti.

P. Komárek

● K životnímu jubileu prof. RNDr. Karla Waissera, DrSc.

Dne 14. února oslaví prof. Karel Waisser, významná vědecká a pedagogická osobnost katedry anorganické a organické chemie Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy, svoje životní jubileum – 75 let.

Prof. Waisser vystudoval Přírodovědeckou fakultu UK, kde zahájil svoji vědeckou dráhu. Na Farmaceutickou fakultu nastoupil v roce 1972 již jako uznávaný vědecký pracovník se zkušenostmi, kterých nabyl při dvouletém pobytu na kanadských univerzitách, avšak v důsledku svého protirežimního postoje pouze na pozici vědeckého pracovníka. Na katedře anorganické a organické katedře zakládá oddělení fyzikálně-chemických metod, laboratoř IČ spektroskopie a velký podíl má na vybudování NMR laboratoře. Docentem z oboru organické chemie byl jmenován teprve v květnu 1988, kdy měl již na svém kontě 70 publikací. Svoji pedagogickou a vědeckou dráhu mohl plně rozvinout až po roce

1989. V roce 1992 obhájil dizertaci doktora farmaceutických věd a v roce 1993 byl jmenován profesorem organické chemie. V letech 1990–2002 byl vedoucím katedry anorganické a organické chemie. Proděkanem pro vědeckou činnost byl pověřen v letech 1994 až 1997, od listopadu 1989 až do roku 2009 byl členem vědecké rady Farmaceutické fakulty. Za své odborné a pedagogické zásluhy byl v roce 2008 rektorem UK jmenován emeritním profesorem.

Prof. Waisser celý svůj život věnuje vědě s nesmírným nasazením a entuziasmem. Jeho odborná specializace je organická a bioorganická chemie (otázky vztahu mezi strukturou a účinkem organických sloučenin, fyzikální organická chemie, QSAR, antimykobakteriální organická chemie, QSAR, antimykobakteriální sloučeniny). Je zakladatelem postgraduálního studia bioorganická chemie, dlouholetým předsedou této oborové rady a školitelem mnoha doktorandů.

